

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 28/2012 van
7 november 2012**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van leerlingen en studenten door het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) aan de provinciale steunpunten sociale planning.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het egov-decreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag van enerzijds AHOVOS en AgODi (verder samen aangeduid als ministerie van Onderwijs en Vorming of OV) en anderzijds van de provincies voor de provinciale steunpunten sociale planning (verder: de steunpunten), ontvangen op 19 oktober 2012;
7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van OV, ontvangen op 23 december 2011 en de evaluatie van de beveiliging van de provincies, ontvangen 19 oktober 2012;
8. Gelet op de bijkomende informatie opgevraagd bij en bezorgd door OV bij mail;
9. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 7 november 2012;
10. Beslist op 7 november 2012, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Het gaat om een aanvraag voor een tijdelijke machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van leerlingen (kleuter, lager en secundair onderwijs) en studenten door het ministerie van onderwijs en vorming aan de provinciale steunpunten sociale planning. Om twee redenen gaat het om een tijdelijke machtiging. Ten eerste is er het juridische kader van de provinciale taakstelling dat volop in beweging is. Anderzijds wordt gewacht op de operationeel zijn van de Vlaamse dienstenintegrator voor de gevraagde dienstverlening.

12. Juridisch kadert deze aanvraag vandaag nog in de taken die de provincies toebedeeld kregen bij het kerntakendebat tussen de verschillende beleidsniveaus (Vlaanderen, de provinciebesturen en de lokale besturen), dat uitmondde in het bestuursakkoord van 25 april 2003 en zijn decretale basis vindt in het provinciedecreet (decreet van 9 december 2005, art. 2,2°). Het provinciedecreet geeft de provinciale overheden de taak om andere overheden te ondersteunen. In het kerntakendebat, is deze decretale opdracht voor het domein welzijn geconcretiseerd in 3 kerntaken: netwerking, impulsbeleid en planning. Een ondersteunende taak ten aanzien van de lokale besturen en welzijnsorganisaties wordt hierin benadrukt. De rol van de provincies inzake de ondersteuning van de lokale besturen en de welzijnsorganisaties bij hun beleidsplanning wordt in convenanten tussen de provincies en het ministerie van Onderwijs en Vorming bevestigd. Zoals hierboven aangegeven, is dit juridisch kader echter sterk in beweging en wordt er gewerkt aan een nieuwe decretale basis (tegen eind 2012) voor de provinciale taken binnen het domein

welzijn, die de taken van de provincie op het vlak van sociale planning expliciet benoemt en die de provincies machtigt¹ om bij de Vlaamse overheid gegevens op te vragen.

13. De provincies ondersteunen de lokale besturen en de welzijnsorganisaties, door het aanbieden van verwerkte data op vraag van de lokale besturen.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

14. Het betreft ondermeer het adres, de geboortedatum, het geslacht, de nationaliteit, de opleiding en de taal van het gezin van leerlingen en studenten (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

15. In casu betreft het dus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

16. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².

17. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het egov-decreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens

¹ De VTC verstaat dit als het geven van een decretale basis voor de opvraging. Er zal nog steeds een machtiging aan de VTC moeten worden gevraagd.

² Art. 3, §1 WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956

al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

18. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij AgODi en AHOVOS. Dit zijn intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, behorend tot het Vlaams Ministerie van Onderwijs & Vorming. Ze zijn dus instanties, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en vallen dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het egov-decreet.

19. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

20. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

21. De leerlingen- en studentengegevens worden momenteel door OV voor verschillende doeleinden gebruikt. Zo is het noodzakelijk om over de leerlingengegevens te beschikken om de middelen (werkingsbudgetten en personeelsomkadering) voor de onderwijsinstellingen en begeleidende diensten te kunnen berekenen. De leerlingenaantallen bepalen ook de dotaties van de Gemeenschappen (artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). Daarnaast worden de leerlingengegevens gebruikt om de leerplichtcontrole te kunnen uitvoeren. De leerlingengegevens worden ook aangeleverd aan de afdeling Studietoelagen, die deze gegevens gebruiken om studietoelagen toe te kennen en terug te vorderen. Ten slotte leveren de leerlingengegevens belangrijke beleidsinformatie, zoals schoolpopulatie,

betreffende de wateringens;
9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;
10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

opleidingsbehoefte en slaagkansen.

Doeleinde van de verdere verwerking:

22. De provincies willen op statistische wijze data verwerken die afkomstig zijn van verschillende primaire dataleveranciers: Rijksregister, Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling, Kind en Gezin, Ministerie van onderwijs en vorming, Vlaams agentschap voor personen met een handicap, kadaster.... de lijst is niet limitatief en is afhankelijk van enerzijds de verwachtingen van de besturen die een beroep doen op de steunpunten en anderzijds van de goedkeuring en toelating door de bevoegde instanties.

23. Voor een deel werken de steunpunten op eigen initiatief aan bepaalde projecten, maar zoals hierboven reeds gesteld, werken zij in belangrijke mate op vraag van de besturen. Dit betekent dat zij informatie verschaffen die voldoet aan de vragen van die besturen en dat dit niet vooraf perfect omlijnd kan worden. De steunpunten sociale planning willen wel maximaal werken vanuit een breed perspectief op het welzijn van mensen en stellen dat dit niet door een beperkt aantal variabelen kan bepaald worden. Het is maar wanneer individuen en gezinnen op verschillende vlakken kansen ontberen, dat zij met sterk verhoogde kansen op kwetsbaarheid geconfronteerd worden. Om die reden vinden de steunpunten sociale planning het dan ook noodzakelijk om niet enkel naar de onderwijssituatie te kijken, maar deze te kunnen koppelen aan andere databronnen zoals deze in de vorige alinea vermeld worden.

24. Concreet willen de steunpunten sociale planning voor 3 specifieke doeleinden gegevens op persoonsniveau opvragen:

- **Om het mogelijk te maken die data te kruisen die nodig zijn om op de vragen van de besturen te antwoorden.**
- **Om in staat te zijn de data te aggregeren naar verschillende geografische niveaus, die in de tijd anders afgebakend kunnen worden.**
- **Om data van het departement onderwijs te koppelen aan andere databronnen** (in de mate dat er hiervoor ook toelating is van de andere dataleveranciers en de andere bevoegde instanties).

25. Het is dus met andere woorden niet de bedoeling om een leerlingenvolgsysteem op te zetten. De schoolloopbaan van een individuele leerling of student is voor niet van belang voor de steunpunten, wel de onderwijssituatie van een groep leerlingen/studenten in een bepaalde geografische omschrijving.

26. De VTC is van oordeel dat de doeleinden in randnummer 24 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

27. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt.

28. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd.

29. Het betreft hier statistische verwerkingen. Er moet bijgevolg nagegaan worden of de voorgestelde manier van werken conform is met de bepalingen van het KB van 13 februari 2001.

30. Voor zover het alleen om gegevens afkomstig van OV gaat, is artikel 9 van het KB van toepassing:

"Art. 9. Ingeval de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden deze persoonsgegevens aan een derde meedeelt met het oog op een latere verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, worden die persoonsgegevens voorafgaand aan die mededeling gecodeerd door de verantwoordelijke voor de verwerking of door een intermediaire organisatie. In dit laatste geval wordt de intermediaire organisatie beschouwd als een verwerker in de zin van artikel 1, § 5, van de wet."

31. Voor voorliggende mededeling zullen de gegevens gecodeerd worden. (zie verder onder B.4. Externe verwerkers)

32. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

33. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

35. De provincies ondersteunen de lokale besturen en de welzijnsorganisaties, door het aanbieden van verwerkte data op vraag van de lokale besturen. Dit heeft voor belangrijk gevolg dat zowel de geografische omschrijving - wijk (niet steeds samenvallend met een statistische sector), deelgemeente, gemeente, zorgregio, arrondissement, provincie, het gewest en andere - als de inhoudelijke afbakening - leeftijd, geslacht, gezinstype en andere - en de concrete vraagstelling per onderzoeksvraag sterk verschillend kunnen zijn. Om aan die noden te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om te beschikken over persoonsgegevens en kan er niet gewerkt worden met door OV geaggregeerde data.

36. De mededeling van de volgende gegevens wordt gevraagd:

GEMEENSCHAPPELIJK	
Adresgegevens Straatnaam, huisnummer, busnummer, postcode en woonplaats, crabcode	Dit wordt door CEVI omgezet in een bouwblokcode en in een statistische sector en is noodzakelijk om de persoon geografisch te kunnen plaatsen. Op basis hiervan kan een steunpunt sociale planning de persoon toewijzen aan een wijk, deelgemeente, gemeente, ...
Landcode	Voor leerlingen en studenten die in Vlaanderen les volgen, maar in het buitenland wonen, wordt geen adrescode, maar enkel de code van het land waar men woont opgenomen.
Geboortedatum	Dit gegeven is belangrijk om de leeftijd van de leerling te kennen. Op basis hiervan kunnen gegevens zoals schoolse achterstand en kleuterparticipatie berekend worden.
Geslacht	Er zijn belangrijke verschillen in de schoolloopbanen van jongens en meisjes, daarom is het belangrijk om over dit gegeven te beschikken.
Nationaliteit	Er zijn belangrijke verschillen in de schoolloopbanen van autochtone en allochtone leerlingen, daarom is het belangrijk om over dit gegeven te beschikken.
BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS	
Schooljaar	Dit gegeven geeft de periode aan waarop de andere gegevens betrekking hebben.
Aantal jaren schoolse vordering	Dit is een afgeleid kenmerk van andere variabelen, dat mee aangeleverd wordt, om te vermijden dat er door een afwijkende methodologie andere resultaten bekomen worden, dan deze die door het Ministerie van onderwijs en vorming verspreid worden.

Nummer van de instelling	Met dit nummer kan de leerling gelinkt worden aan de gegevens van de school waar hij les volgt, zodat deze gegevens niet individueel per leerling moeten worden doorgegeven, wat de verwerking en aanlevering van de data vereenvoudigt.
Code van de vestigingsplaats van de school (Gemeente en deelgemeente)	Deze code is noodzakelijk om de plaats waar de leerling les volgt geografisch te kunnen plaatsen. Lokale besturen zijn niet enkel geïnteresseerd in de leerlingen die in hun gemeente wonen, maar willen vaak ook een beleid voeren naar de leerlingen die in hun gemeente school lopen.
Pedagogische methode	Dit kenmerk is niet bedoeld om het aantal leerlingen per pedagogische methode te kennen. Bepaalde kenmerken zijn echter niet van toepassing binnen bepaalde methoden en wanneer gewerkt wordt met deze kenmerken, moeten deze records afgezonderd kunnen worden.
Hoofdstructuur kleuter, lager en secundair onderwijs en gewoon, buitengewoon en deeltijds onderwijs	Dit is een basisindeling binnen ons onderwijssysteem, waarvan het noodzakelijk is dit te kennen om enige zinvolle uitspraak te kunnen doen met de gevraagde onderwijsgegevens.
Onderwijsvorm – voor gewoon secundair onderwijs (ASO-TSO-KSO-BSO)	De onderwijsvorm (en de veranderingen van onderwijsvorm) zijn een belangrijk kenmerk van de schoolloopbaan van leerlingen in het secundair onderwijs, en heeft een belangrijke invloed op de kansen in de samenleving.
Studiegebied	
Studierichting	
Graad 1ste, 2de, 3de of 4de	Deze gegevens geven de studievoortgang weer, wat in samenhang met de geboortedatum relevante informatie geeft over de schoolloopbaan van de leerling.
(Soort) leerjaar (het leerjaar of in voorkomend geval of het gaat om een modulair of ander systeem).	
Type van Buitengewoon onderwijs	Vanuit een welzijnsperspectief is dit een zeer waardevol kenmerk, dat bijvoorbeeld informatie geeft voor de planning binnen de sector voor personen met een handicap.
Taal in het gezin is Nederlands ? (ja/nee)	Dit zijn de kenmerken van leerlingen die in de decreten over onderwijs gebruikt worden om de groepen leerlingen af te bakenen, die extra aandacht verdienen. Om die reden zijn deze groepen leerlingen ook vanuit een welzijnsperspectief belangrijk om in kaart te brengen.
Opleidingsniveau van de moeder —diploma SO, studiegetuigschrift 2de leerjaar BSO of daarmee gelijkwaardig studiebewijs (ja/nee)	
Krijgen van een schooltoelage (ja/nee)	
Leerling woont in buurt met hoog percentage leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging op 15-jarige leeftijd (ja/nee)	
HOGER ONDERWIJS	
Jaar waarin student generatiestudent was	Op deze manier kan de vordering van de studenten geanalyseerd worden
Soort contract	Is belangrijk om na te gaan op welke manier studenten studeren en of dit eventueel gecombineerd wordt met andere activiteiten.
Aantal opgenomen studiepunten	Dit geeft een indicatie van het aantal uren dat een opleiding in beslag neemt, wat eveneens belangrijk is om te weten of dit een voltijdse bezigheid is of niet.
Academiejaar	Dit gegeven geeft de periode aan waarop de andere gegevens betrekking hebben.

Status van de inschrijving	
Taalregime van de opleiding	
Soort Opleiding	Dit zijn belangrijke kenmerken van de schoolloopbaan van de studenten en geven een belangrijke indicatie van de latere kansen van de student in de samenleving.
Studiegebied	
Naam van de opleiding	
Nummer van de vestigingsplaats van de instelling	Met dit nummer kan de student gelinkt worden aan de gegevens van de instelling waar hij les volgt, zodat deze gegevens niet individueel per leerling moeten worden doorgegeven, wat de verwerking en aanlevering van de data vereenvoudigt.

37. De huidige manier van werken is de volgende:

Momenteel beschikken de provincies, met uitzondering van de provincie West-Vlaanderen, niet over deze data. Wel krijgen zij regelmatig geaggregeerde persoonsdata van VO. Sinds 2009 verkrijgt ook de provincie West-Vlaanderen geen data meer. In het verleden verliep de procedure van data-overdracht met de provincie West-Vlaanderen op dezelfde wijze als beschreven in deze aanvraag, al ging het om een beperkter aantal variabelen.

38. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 24. De VTC kan de mededeling van de gegevens echter maar proportioneel noemen voor zover er geen andere instantie is die deze taak centraal kan uitvoeren voor de lokale overheden.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

39. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

40. De bewaringstermijn is voor alle data de periode waarin het steunpunt sociale planning zijn activiteiten ontplooit. Dit wordt verantwoord door het feit dat dit noodzakelijk is om vergelijkingen in de tijd mogelijk te maken en evoluties te analyseren.

41. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde bewaringstermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang

42. De gegevens worden 1 keer per jaar opgevraagd, vanuit de wens enerzijds om te beschikken over de meest recente data (na consolidatie door OV, in dit geval de agentschappen AGODI en AHOVOS) en anderzijds de mogelijkheid om vergelijkingen in de tijd te maken en evoluties te schetsen.

43. De VTC kan akkoord gaan met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

44. De machtiging wordt aangevraagd voor de periode tot de Vlaamse dienstenintegrator operationeel is voor de gevraagde dienstverlening.

45. De VTC kan akkoord gaan met een machtiging van beperkte duur voor een jaar.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

46. Enkel de provinciale ambtenaren werkzaam bij het steunpunt sociale planning krijgen toegang tot de ter beschikking gestelde gegevens.

47. De producten van de dataverwerking kunnen breed verspreid worden. De lokale besturen en de welzijnsorganisaties zijn de primaire doelgroep van de steunpunten sociale planning, maar ook andere besturen zoals de Vlaamse Overheid en organisaties in andere sectoren zoals de Lokale overlegplatformen i.k.v. het gelijke onderwijskansenbeleid of de CLB's kunnen een beroep doen op de steunpunten sociale planning. Het product van de dataverwerking heeft als kenmerk dat de gegevens steeds anoniem zijn en het op geen enkele wijze mogelijk is om de gegevens in verband te brengen met een persoon. Bij de verwerking van de gegevens zullen de steunpunten sociale planning zich ook houden aan de policy van VO om de privacy te garanderen.

48. Er moet voor gezorgd worden dat de toegang tot de gegevens maar kan voor de taken en het werkgebied waar iedere betrokkene voor bevoegd is.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

49. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

50. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling

voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

51. Gezien het om alle leerlingen en studenten gaat, is de inspanning die geleverd moet worden om deze personen mee te delen dat hun gegevens verwerkt zullen worden door de provincie onevenredig en deze verplichting zou het bovendien noodzaken dat ook de naam en een niet gecodeerd adres aan de provincies wordt meegedeeld.

52. OV zal op haar website wel een pagina voorzien met algemene info over het gebruik van de persoonsgegevens waarover zij beschikken.

53. De VTC vraagt dat ook de steunpunten op hun websites de gegevens vermelden zoals bepaald in artikel 9 van de WVP.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

54. De provincies werken op aanbeveling van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (aanbeveling nr. 7/2008) met een intermediaire organisatie voor de verwerking van de persoonsgegevens. In de praktijk wordt er nu samengewerkt met CEVI nv. In het overleg met de medewerkers van de VTC werden echter vragen gesteld bij de werkwijze. Het principe dat de dataleverancier, met name OV, verantwoordelijk is voor de codering en dus controle moet kunnen uitvoeren op de intermediair, zou hiervoor onvoldoende gewaarborgd zijn.

55. De aanbeveling handelt alleen over de ontvanger (van niet-gecodeerde) gegevens (toen) en zijn verwerker. Dat kan natuurlijk CEVI zijn. In de aanbeveling staat niet dat ze ook op die verwerker beroep zouden moeten doen als tussenpartij wanneer ze gegevens van een andere instantie(s) krijgen.

56. De geplande mededeling van persoonsgegevens moet getoetst worden aan de wetgeving, meer bepaald hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001.

57. Artikel 10 van het KB zal van toepassing zijn omdat steunpunten ook van andere instanties⁴ binnen de Vlaamse Overheid persoonsgegevens gaan krijgen en koppelen met deze die ze van OV gaan ontvangen:

"Art. 10. Ingeval verscheidene verantwoordelijken voor verwerkingen van persoonsgegevens verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden aan dezelfde derde(n) persoonsgegevens meedelen met het oog op de latere verwerking ervan voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, worden die persoonsgegevens voorafgaand aan die mededeling gecodeerd door een intermediaire organisatie. In dit geval wordt de intermediaire organisatie beschouwd als een verantwoordelijke voor de verwerking in de zin van artikel 1, § 4, van de wet."

58. "Intermediaire organisatie" wordt in artikel 1,6° van het KB als volgt gedefinieerd:

"de natuurlijke persoon, de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of de openbare overheid, andere dan de verantwoordelijke voor de verwerking van de niet-gecodeerde gegevens, die voornoemde gegevens codeert."

59. Artikel 11 van het KB eist dat de intermediaire organisatie onafhankelijk is van de verantwoordelijke voor de latere verwerking, zijnde de steunpunten:

"Art. 11. De intermediaire organisatie is onafhankelijk van de verantwoordelijke voor de latere verwerking van de persoonsgegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden."

60. De organisatie die werd voorgesteld om als tussenpersoon op te treden in dit dossier, CEVI nv, voldoet niet aan deze voorwaarde omdat die werkt in opdracht en onder toezicht van de steunpunten. Het is daarom vereist dat de diensten van de Vlaamse Overheid zelf een intermediaire organisatie aanduiden om de persoonsgegevens te coderen alvorens ze aan de steunpunten of de verwerker die de steunpunten inschakelen worden bezorgd.

61. Er worden nu gesprekken opgestart met de DAB Informatie Vlaanderen om de mogelijkheden te bekijken om hen in te schakelen als intermediair. Deze gesprekken en de eventuele voorbereiding zullen echter enige tijd in beslag kunnen nemen en daarom werd gezocht naar een tijdelijke oplossing. Zowel OV als de Vlaamse provincies zijn immers vragende partij om de data zo snel als mogelijk uit te wisselen.

62. De tijdelijke machtiging wordt aangevraagd om de persoonsgegevens uit te wisselen zonder intermediair, met uitzondering van het adresgegeven. Concreet zal OV de gegevens van de leerlingen en studenten rechtstreeks doorgeven aan de steunpunten sociale planning, echter zonder rijksregisternummer of adres. OV kent wel een uniek nummer toe per individu. Daarnaast geeft OV datzelfde unieke nummer, samen met het adres door aan CEVI nv. CEVI nv zal het adres georefereren (toekennen van een bouwbloknummer en statistische sectorcode, met het

⁴ O.a. de VDAB – zie hoger.

bouwblok als kleinste niveau) en het unieke nummer samen met het geanonimiseerde adres doorsturen naar de steunpunten sociale planning. Deze werkwijze wordt gekozen omdat op deze wijze CEVI nv als intermediair op geen enkel moment beschikt over essentiële informatie van leerlingen of studenten. Deze tijdelijke werkwijze laat niet toe dat gegevens van personen over verschillende jaren of van verschillende dataleveranciers met elkaar verbonden worden⁵.

63. De externe verwerker voor OV is HP nv.

64. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

B.5. BEVEILIGING

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

65. Alle provincies hebben een informatieveiligheidsconsulent aangesteld na gunstig advies van de VTC.

66. De provincies stellen alle dat ze aan de vereisten genoemd in het evaluatieformulier inzake beveiliging voldoen, maar niet alle provincies hebben al een informatieveiligheidsplan opgesteld of recent vernieuwd:

- het plan van de provincie Vlaams-Brabant werd laatst bijgewerkt op 1 september 2010, een nieuwe versie was gepland tegen 1 september 2012, maar de VTC heeft dit nog niet ontvangen;
- het plan van de provincie Limburg is gepland tegen 1 november 2012;
- het plan van de provincie Oost-Vlaanderen is gepland tegen 1 december 2012;
- het plan van de provincie West-Vlaanderen werd reeds beoordeeld door een sectoraal comité van de CBPL en laatst bijgewerkt op 20 januari 2011;
- het plan van de provincie Antwerpen werd laatst bijgewerkt op 5 januari 2011;

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

67. De veiligheidsconsulent voor OV is bekend bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

⁵ De schematische voorstelling is terug te vinden in bijlage I bij de aanvraag.

68. Het veiligheidsbeleid van het ministerie van Onderwijs & Vorming, werd gescreend naar aanleiding van machtigingsdossiers, ingediend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling Sociale Zekerheid, bij het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid en bij het Sectoraal Comité van het Rijksregister⁶. Hierbij werden echter wel opmerkingen gemaakt en de VTC vraagt dat deze opmerkingen worden nageleefd.

IV. BESLUIT

69. De VTC machtigt AHOVOS en AgODi om de gevraagde persoonsgegevens van de leerlingen en studenten mee te delen aan de provinciale steunpunten sociale planning voor de doeleinden, vermeld in randnummer 24, onder de voorwaarden en modaliteiten vermeld in deze machtiging, met name dat OV de gegevens van de leerlingen en studenten rechtstreeks zal doorgeven aan de steunpunten sociale planning, echter zonder rijksregisternummer of adres, dat OV een uniek nummer toekent per individu en dat OV datzelfde unieke nummer, samen met het adres doorgeeft aan CEVI nv waarbij CEVI nv zal het adres georefereren (toekennen van een bouwbloknummer en statistische sectorcode, met het bouwblok als kleinste niveau) en het unieke nummer samen met het geanonimiseerde adres zal doorsturen naar de steunpunten sociale planning.

70. De machtiging geldt tot 31 december 2013.

71. De steunpunten bezorgen een overzicht inzake de maatregelen die ze nemen inzake transparantie conform randnummer 53 tegen 31 januari 2013 aan de VTC.

72. De machtiging gaat pas in bij ontvangst van het veiligheidsplan door de VTC voor de provincies die nog geen veiligheidsplan hebben opgesteld.

De Voorzitter,
Willem Debeuckelaere

⁶ Beraadslaging nr.09/12 van 3 maart 2009 van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid, afdeling "Sociale Zekerheid", beraadslaging FO nr. 03/2009 van 19 februari 2009 van het sectoraal comité voor de Federale Overheid en beraadslaging RR nr. 52/2008 van 10 december 2008 van het Sectoraal Comité van het Rijksregister.

Zie ook beraadslaging VTC/04/2011 van 23 februari 2011 i.v.m. LED voor AKOV en beraadslagingen VTC/2011/24 en 25.